

5 gr.

SŁOWO

5 gr.

CZĘSTOCHOWSKIE

Dziennik polityczny, społeczny i literacki, poświęcony sprawom miasta Częstochowy i powiatu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: II-ga Aleja Nr. 32. Tel.

Redakcja czynna cały dzień.

REDAKTOR PRZYJMUJE codziennie od godziny 17—19.

PRENUMERATA MIESIĘCZNA Z ODNOSZENIEM DO DOMU LUB WYSYŁKĄ POCZTOWĄ ZŁ. 1.50.

Rok III.

Piątek, 9-go czerwca 1933 roku.

Nr. 130.

W OBRONIE POMORZA

Apel polskich wydawców do prasy zagranicznej.

Rada Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism, stwierdzając wzmożenie się propagandy, skierowanej przeciwko całości i niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, uchwaliła jednomyślnie na posiedzeniu w dniu 30 maja 1933 r. zwrócić się do Zarządów Związków Wydawców w państwach Europy i Ameryki z następującym wezwaniem.

Z uwagi na coraz częstsze pojawianie się w prasie całego świata błędnych informacji o polskiej ziemi Pomorza tendencyjnie nazywanej „korytarzem”, Rada Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism zwraca się z prośbą o przyjęcie do wiadomości przez Zarządy zagranicznych Związków Wydawców oraz o zakomunikowanie swym członkom danych następujących.

1. Pomorze, z punktu widzenia etnograficznego jest ziemią polską zamieszkałą przez ludność polską w liczbie 89,9 proc. ogółu mieszkańców. Od zarania historii tej ziemi była ona zamieszkaną przez szczepy polskie; mimo kolonizacji niemieckiej przedsięwziętej w wiekach XIV-V i wieku XIX Pomorze nigdy nie przestało być polskim, co stwierdzają katorycznie oficjalne niemieckie dane statystyczne.

2. Od chwili utworzenia Państwa Polskiego w X wieku Pomorze tworzyło rdzeń nowego organizmu politycznego. Podczas blisko tysiącletniego okresu od powstania Państwa Polskiego Pomorze jedynie dwa razy było pod panowaniem niemieckim: a) od r. 1308 do r. 1454 — oderwane od Polski przez Zakon Krzyżacki, wprowadzony na teren Prus Wschodnich przez władze polskie, — następnie od r. 1772 (częściowo od 1793) do roku 1919 zagarnięte przez Prusy w okresie rozbioru Polski między Prusy, Austrię i Rosję. Odbudowa Państwa Polskiego w 1919 r. z Pomorzem, jako częścią składową, była powrotem do stanu rzeczy, który istniał setki lat w tej części Europy przed rozbiorem Polski, a więc triumfem zasady słuszności i sprawiedliwości.

3. Nawet podczas niemieckiego panowania na tej rdzennej polskiej ziemi nigdy jej ludność nie przestawała akcentować swej polskości. Miało to miejsce zarówno przy wszystkich 18 wyborach do parlamentów niemieckich, jak przy walce z głośną komisją kolonizacyjną o stan posiadania ziemi przez Polaków i przy walce o szkołę polską. Obecnie przedstawicielstwo Pomorza w Sejmie polskim jest złożone wyłącznie z Polaków.

4. Trzydziestodwu milionowy Narod polski musi mieć nadal, tak jak miał zawsze, własny dostęp do morza. W Polsce obecnej więcej niż dwie trzecie handlu zagranicznego korzysta z drogi morskiej. Ruch towarowy między Polską a jej portami na Bałtyku jest nieco więcej, niż piętnaście razy większy od przechodzącego przez Pomorze tranzytu między Prusami Wschodnimi a Niemcami; przytem stwierdzić należy, iż większą część tranzytu niemieckiego przez Polskę

przechodzi nie przez Pomorze „korytarz”, lecz przez inne ziemie Polski, położone dalej na południe. Ruch towarowy między Prusami Wschodnimi a Niemcami odbywa się z zastosowaniem wyjątkowych udogodnień, czego dowodem jest, iż ruch towarowy morski między portami Niemiec a portami Prus Wschodnich wynosi zaledwie 1:10—1:15 (dla różnych lat) tranzytu lądowego przez Polskę.

5. Dostęp Polski do morza po przez ziemię Pomorza nie pogarsza w żadnej mierze sytuacji gospodarczej Prus Wschodnich i nie odbija się na całokształcie stosunków Rzeszy z tą jej prowincją, która zawsze miała

charakter ziem zaludnionych sztucznie przez kolonizację niemiecką i w konsekwencji odciętych od naturalnych ośrodków ekonomicznych.

Trudności gospodarcze przeżywały Prusy Wschodnie również i przed wojną w czasie bezpośredniej łączności z Rzeszą Niemiecką. Stwierdzają to bezspornie oficjalne dane niemieckie.

Każda próba zamachu na dostęp Polski do morza, jako cios skierowany przeciwko niezawisłości politycznej i gospodarczej Państwa Polskiego, spotka się ze zdecydowanym oporem całego Narodu polskiego. Dostęp Polski do morza stanowi więc jedną z głównych gwarancji pokoju europejskiego, a każde usiłowanie zmiany tego stanu rzeczy stanowi zarzewie nowej wojny.

Strasliwy wybuch gazów.

KATOWICE. — Mieszkańcy ul. Katowickiej w Bogucicach zostali zaalarmowani głośną detonacją, jaka rozległa się z terenu prac wodociagowych, przeprowadzanych przy głównym przewodzie nowego wodociągu, doprowadzającego wodę z Maczek do Król. Huty.

Jak się okazało, nagromadzone w pustych rurach wodociagowych gazy, w czasie autogenicznego rozlutowywania spoin, eksplodowały z wielką siłą. Rozdarty siłą wybuchu rów, pochłonął pracujących w pobliżu monterów, robotników oraz przyglądających się pracy przechodniów i dzieci, przysypując ich ziemią i raniąc od-

łamkami kamieni i żelaza. W sąsiednich domach wypadły szyby z okien i nadwyższone zostały ramy okienne. Zajęty rozlutowywaniem monter, Edward Kozłowski, oraz robotnik Myśliwiec, zginęli na miejscu. Ciężko ranego robotnika Marcina Zernika przewieziono do szpitala, gdzie wkrótce zmarł. Ciężko ranni zostali pozatem: monter Marcin Morawiec, uczeń monterki Wincenty Kandzia, których ułokowano w szpitalu. Lżejsze obrażenia odniosło 3 ch przechodniów.

Na miejsce wypadku przybył niezwłocznie prokurator wraz z komisją sądowo-lekarską oraz komisją inspektoratu pracy.

Przełomowe chwile paktu czterech.

PARYŻ. — Francuska rada ministrów postanowiła parafować pakt 4 w następującej redakcji:

We wstępie do paktu jest zaznaczone, że układ ten zmierza głównie do uczynienia bardziej skutecznymi metod i procedury, ustalonych przez pakt Ligi Narodów, w taki sposób, by decyzje 4-ch mocarstw nie mogły naruszać praw innych państw, które nie mogą dysponować bez udziału tych ostatnich.

Artykuł 1-szy przewiduje, że Anglia, Francja, Włochy i Niemcy uzgodnią swe stanowiska w celu prowadzenia polityki skutecznej współpracy.

Artykuł 2 gi przewiduje wymianę poglądów, mającą na celu głównie zastosowanie postanowień paktu Ligi, zwłaszcza artykułu 10, dotyczącego utrzymania terytorjalnego, status quo, art. 16 dotyczącego sankcyj w razie konfliktu zbrojnego i art. 19, dotyczącego rewizji traktatów.

Sensacyjny zwrot w zeznaniach w procesie hajdamaków ukr.

LWÓW. Wczoraj zeznawał trzeci oskarżony, Stefan Czapa. Twierdzi on, że należy do UON., a o działalności i zadaniach tej organizacji dowiedział się dopiero z aktu oskarżenia. Kuśpiś znalazł jeszcze przedtem, ostatnio widział się z nim w sobotę przed napadem.

Przewodniczący odczytuje oskarżo-

nemu trzy kolejne zeznania, złożone w śledztwie. W pierwszym oskarżony wypiera się przynależności do UON., nie wykluczył, aby Kuśpiś wypytywał go czy w jego stodołę można się przespaciać. W drugim protokole Czapa dokładnie opisał w jaki sposób prowadził bojowców do stodoły i jak ich zakwaterował. W trzecim odwołuje

częściowo swe poprzednie zeznania, obciążając jego i towarzyszy i twierdzi, że tak mu kazała zeznawać policja.

Po odczytaniu protokołów śledczych przewodniczący zarządza krótką przerwę.

Na korytarzu rozegrała się tymczasem scena, która wywołała w kuluarach nielada sensację. Oskarżeni stali wraz z obrońcami na korytarzu. W pewnej chwili przystąpił do nich oskarżony Motyka, który dotychczas traktowany był przez współtowarzyszy z ławy jako zdrajca.

Ku największemu zdumieniu obecnej na korytarzu publiczności Motyka rozpoczął swobodną pogawędkę ze współoskarżonymi. W kuluarach zawrzało. Momentalnie zaczęto mówić o tem, że w zeznaniach Motyki nastąpi sensacyjny zwrot.

Po przerwie zeznaje Motyka. Zeznaje on, że do U. O. N. wciągnął go Wasyl Biłas w 1931 r. O metodach pracy UON. nie nie wiedział, był pod komendą Biłasa i spełniał jego rozkazy. Od Kossaka żadnych listów nie otrzymywał celem wręczenia ich Biłasowi.

Na pytanie przewodniczącego, dlaczego przedtem inaczej zeznawał, oskarżony twierdzi, że chciał zrobić taki chaos i zamęt, aby sąd doraźny nie mógł się odbyć i żeby cała sprawa dostała się przed sąd przysięgłych.

Przewodniczący: — A przecież w lutym jeszcze pan tak zeznawał?

— Zeznawałem tak dlatego, bo chodziły wersje, że ma być drugi sąd doraźny. Rozprawa twa.

GŁÓDÓWKA OBRONCÓW LWOWA.

LWÓW. 11 członków Związku Obronców Lwowa rozpoczęło wczoraj głódówkę na znak protestu przeciwko pozostawianiu od dłuższego czasu bez pracy.

Na terenie Związku Obronców Lwowa pozostaje bez pracy około 70 osób, w tem 16 pracowników umysłowych.

Władze starościńskie zainteresowały się głódówką obrońców Lwowa i rozpoczęły starania w celu skłonienia głodujących do zaprzestania protestu, przyrzekając jednocześnie wystraszanie się o pracę. i

ODZNACZENIE ZDOBYWCY ATLANTYKU.

WARSZAWA. P. Prezydent Rzeczypospolitej nadał krzyż oficerski orderu Odrodzenia Polski kapitanowi-pilotowi Stanisławowi Jakóbowi Skarżyńskiemu za zasługi na polu lotnictwa. i

ULOTKI ANTYPANSTWOWE U CZŁONKÓW O. W. P.

WARSZAWA. Wczoraj funkcjonariusze policji politycznej przeprowadzili rewizję w mieszkaniu Henryka Swiderskiego przy ul. Mostowej 18, gdzie ujawniono ulotki antypaństwowe wydane przez obóz Wielkiej Polskiej. Swiderskiego zatrzymano i odprawiono do urzędu śledczego, gdzie został osadzony w areszcie.

FUNDUSZ PRACY POŻYCZA 20 MILJ. ZŁ. NA ROZBUDOWĘ DRÓG.

WARSZAWA. Zarząd Funduszu Pracy udzielił Funduszowi drogowemu w r. b. pożyczki w wysokości 20 milj.

zł., przeznaczonych wyłącznie na budowę i poprawę dróg i mostów.

Pożyczka będzie wypłacona ratami, z których pierwsza w kwocie 1 milj. zł. wpłynęła już do Fund. drogowego.

Pożyczka ta umożliwi Funduszowi Drogowemu pokrycie zobowiązań, powstałych przez zakup materiału do budowy dróg w roku ub. i umożliwi użycie wpływów tegorocznych wyłącznie na pokrycie kosztów robocizny.

TRZEJ DZIENNIKARZE POLSCY W WIEZIENIU GDAŃSKIM.

GDĄŃSK. Wczoraj stawili się do więzienia gdańskiego trzej Polacy, redaktorzy „Gazety Gdańskiej”, pp. Cieszyński, Maliszewski i Egmanowski, celem odbycia nałożonej na nich przez sąd gdański kary.

Kara więzienia została na wymienionych trzech dziennikarzy nałożona wyrokiem sądu w roku ubiegłym, po długotrwałym procesie politycznym, w którym — mimo przychylnych dla oskarżonych zeznań świadków — zostali skazani.

NOWE WYBORY REKTORÓW WE LWOWIE.

Wybrani na urzędy rektorów uniwersytetu lwowskiego prof. Chłamatacz i politechniki lwowskiej prof. Antoni Łomnicki nie zostali zatwierdzeni, wobec czego w najbliższym czasie odbędą się nowe wybory rektorów tych uczelni.

ECHA PRAKTYK STERYLIZACYJNYCH W WIEDNIU.

WIEDEN. W Grazu rozpoczął się proces przeciwko Piotrowi Ramusiowi i jego 20-tu towarzyszom oskarżonym o zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała przez niedozwolone praktyki sterylizacyjne. Akt oskarżenia stwierdza, że ci osobnicy uprawiali masową propagandę na rzecz sterylizacji w Wiedniu i innych miastach Austrii. Stwierdzono 101 wypadków operacji, przeprowadzonych przez osoby niefachowe z pominięciem najprostszymi wymagań higieny.

NOWE ZARZĄDZENIA PRZECIWŻYDOW- SKIE W NIEMCZACH.

BERLIN Ogłoszono nowe rozporządzenie, zabraniające zatrudnienia w szpitalach niemieckich lekarzy dentystów i techników pochodzenia niemieckiego lub orientacji radykalnolewicowej. Zarządzenie to dotknie przede wszystkim licznych dentystów Żydów, praktykujących dotychczas w Niemczech.

Dźwiękowe „GRAND-KINO”

Dziś i dni następnych — Arcydzieło powieściowe — epokowym filmem! Najpoczytniejszy utwór słynnej powieściopisarki VICKI BAUM stał się rewelacją na ekranie **Ludzie w Hotelu** Arcydzieło 6-ciu gwiazd Greta Garbo
John Barrymore, Joan Crawford, Lionel Barrymore, Wallace Beery i inn.

ZAMACH NA VENIZELOSA.

ATENY. Na byłego premiera greckiego Venizelosa dokonano zamachu. Venizelos wraz z żoną wracał z miejscowości Kiphissia do stolicy samochodem koło g. 23. Za samochodem b. premiera jechał inny samochód, z którego w pewnym momencie dano 40 strzałów. Venizelos jest tylko lekko skałeczony odłamkami szkła z rozbitej szyby. Małżonka b. premiera i szofer odnieśli kilka ran, lecz stan ich nie jest groźny. Natomiast towarzyszący b. premierowi, jego sekretarz jest ciężko ranny. Sprawcy zamachu zbiegli bez śladu.

ODZNACZENIE RUMUŃSKIE DLA MIN. ZAWADZKIEGO.

BUKARESZT. Wczoraj w ostatnim dniu konferencji bloku państw rolniczych, król przyjął szefów delegacji wszystkich państw. Podczas tej audjencji minister Zawadzki udekorowany został wielką wstęgą orderu gwiazdy rumuńskiej.

Min. Zawadzki przyjął przedstawicieli prasy rumuńskiej i zagranicznej, którym oświadczył, że konferencja bucharszewska rozszerzyła i pogłębiła solidarne stanowisko państw rolniczych Europy środkowej i wschodniej.

WRZENIE W HISZPANII.

MADRYT. W Andaluzji wybuchł strajk robotników rolnych. Syndykat robotniczy zażądał od właścicieli ziemskich wpłacenia do kasy syndykackiej 40 procent płac, należnych robotnikom, w celu przyjęcia z pomocą głodującym. Pomiedzy zwolennikami i przeciwnikami strajku dochodzi do częstych nieporozumień i bójek. Wszystkie sklepy w miastach Andaluzji są zamknięte.

„BRUNATNE MAŁPY”

BERLIN. Policja aresztowała w Recklingnausch w Nadrenji księdza katolickiego, Blumerta pod zarzutem uprawiania propagandy przeciwpaństwowości.

Ksiądz Blumert oświadczył młodzieży, wybierającej się na obchód straconego przez Francuzów w 1923 roku zamachowca i szpiega Schlagera, iż udział młodzieży w tego rodzaju obchodach jest niewskazany.

Młodzież — powiedział dosłownie — „nie powinna starać się naśladować we wszystkim brunatnych małp”.

MARCONI PRACUJE NAD „PROMIENIAMI ŚMIERCI”.

FRANKFURT. Marconi pracuje obecnie nad promieniami śmiercionośnymi.

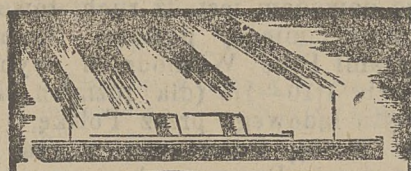
Podstawą ich są t. zw. mikrofały poniżej 1 metra długości, otrzymywane przy minimalnej energii emisyjnej, wynoszącej około 30 watów.

Fale te rozgrzewają powietrze w promieniu 1 metra do takiej temperatury, w której ginie wszelki żywy organizm.

Marconi jednak nie wierzy w możliwość praktycznego zużytkowania tego wynalazku już w najbliższym czasie.

ODEBRANIE DEBITU „DAILY HERALDOWI”.

LONDYN. Rząd niemiecki odebrał debiet popularnemu dziennikowi angielskiemu „Daily Herald”, który nie ustawał w piętnowaniu wszystkich wykroczeń obecnego rządu w Niemczech.

BEZ PASZPORTÓW
ZAGRANICZNYCH I WIZ
LETNIE WYCIEZKI
MORSKIE
do Anglii, Szkocji, Irlandji, Francji, Belgji, Holandji, Danji, Norwegji i Szwecji w lipcu i sierpniu 1933 roku.
CENY BILETÓW OD 100 Zł.
Informacje i sprzedaż biletów w biurach
LINJI GDYNIA-AMERYKA
w Warszawie—Marszałkowska 116
w Gdyni — ul. Waszyngtona
we Lwowie — ul. Na Błonie 2
w Krakowie — ul. Lubicz 3
w Rzeszowie — ul. Grotgera 1004
oraz w biurach podróży.
**PRACUJESZ NA LĄDZIE —
ODPOCZYWAJ NA MORZU**

KRAONIK.

KALENDARZYK

Piątek 9 czerwca. Felicjana, Pryma. Wschód słońca: o g. 3.33 Zachód 19.54

Nocne dyżury aptek.

W nocy z czwartku na piątek: III Aleja, Narutowicza.

W nocy z piątku na sobotę: II Aleja, Ostatni Grosz.

Pociąg popularny do Częstochowy. Pociągi popularne, organizowane przez poszczególne dyrekcje kolejowe zyskały sobie już pełne prawo obywatelstwa i cieszą się niebywałą frekwencją publiczności.

W nadchodzącą niedzielę, 11 b.m. przybywa o godz. 9.15 pociąg popularny z Krakowa, który przewiezie również wycieczki z Bochni i Tarnowa.

Odjazd pociągu z Częstochowy o godz. 18.48.

Zakończenie roku szkolnego w szkołach dokształcających.

W niedzielę, 11 b.m., w Miejskich Publicznych Szkołach Dokształcających Zawodowych odbędzie się uroczystość zakończenia roku szkolnego. Program uroczystości przewiduje: o godzinie 9 rano nabożeństwo w kościele św. Jakóba, a o godzinie 10 rano rozdanie świadectw abiturjentom szkół Nr. 1 i Nr. 2 (męskich), w sali Okręg. Twa Rzem., ul. Panny Marji 9.

Wypłata podatku mieszkaniowego dla nauczycieli.

Min. S. W. zawiadomiło wszystkich wojewodów, że wypłata dodatku mieszkaniowego ma być dokonywana nauczycielom wiejskich szkół powszechnych za pośrednictwem Izby skarbowych na rachunek zainteresowanych zarządów gminnych. W ten sposób nauczycielstwo będzie otrzymywało ten dodatek wprost z urzędów skarbowych z pominięciem władz gminnych, o co zabiegało oddawna.

Kiedy skarb państwa rezygnuje z poboru zaległości? Ministerstwo Skarbu wyjaśniło w okólniku do wszystkich izb skarbowych,

Kino-Teatr „ATLANTIC”
Dziś i dni następnych
Program jakiego jeszcze nie było!
Kwiat Algieru
W rolach głów.: FITI DORSAY i J. HAROLD MURRAY. Oraz II program
Trzy strzały Świetny W A R NER OLAND w roli detektywa rozwiązuje zagadkę 3-ch morderstw.

WŁADYSŁAW WALTER

Król komików polskich w otoczeniu wybitnych artystów scen stołecznych XXX

na rzecz rozbudowy osiedla przy kolonii letniej w Kamienicy Polskiej Państwowego Gimnazjum im. H. Sienkiewicza, staraniem połączonych patronatów rodzicielskich, wystąpi

W sali TEATRU „ODEON”

w sobotę dn. 10 bm o godzinie 20.30 i w niedzielę dnia 11 bm. o godz. 17 i 20.30 (dwa przedstawienia). Bilety w cenie od 75 gr. do 4.— zł. nabywać można wcześniej w księgarni W. Święcki i S-ka.

EUGENIUSZ SUE

KSIAŻĘ PODZIEMI.

15) POWIEŚĆ.

— Ale skończmy twój pokój. Obicie w kwiaty. Róże i powój pną się po ścianach domu. Tylko rękę wyciągniesz, masz bukiet gotowy.

— Jak pięknie umiesz malować, panie Rudolfie!

— A teraz, co będziesz robiła dzień cały. Naprzód ciotka obudzi cię pocałowaniem i poda ci szklanekę ciepłego mleka, bo masz słabe piersi. Wstaniesz, obejdiesz folwark, odwiedzisz Białoszkę, kury, gołębie, kwiaty... O dziewiątej przyjdzie nauczyciel kaligrafji.

— Do mnie?

— Tak jest... musisz przecie umieć czytać, pisać, rachować, żeby pomagać cioci w gospodarstwie. Po lekcji będziesz szyć. Około drugiej weźmiesz się do pisania, potem pójdziesz z ciotką, w lato do żniwiarzy, na jesieni zobaczyć jak orzą. Wracasz znużona koło siódmej. W kuchni pali się wielki ogień, pogrzej się tam i pomówisz z pocziwymi rolnikami. Po tem pójdziesz na obiad, na który czasem i pocziwego staruszka proboszcza zaprosicie. Potem będziesz czytać, a o dziesiątej powiesz cioci dobranoc i

wrócisz do siebie. Nazajutrz znowu to samo...

— O, tak sto lat żyć można i nie nudzić się.

— To jeszcze nie; a niedziela! a święta! Wtenczas pięknie się ubierzesz, w ładną suknię, czepeczek do twarzy i z ciotką i służącym Jakóbem pojedziesz małym powozikiem mszywy słuchać. Potem pójdziesz gdzie na zabawę. Wszystka młodzież debija się o taniec z tobą, boś ładna, przystojna, rozsądna, skromna... Nakoniec i tobie jeden bardziej się podoba... i...

Rudolf, zdziwiony milczeniem Gualazy, spojrzał na nią... Biedna z trudnością tłumila łkania.

— Co ci jest?

— Ach! niechący zadałeś mi pan straszną boleść. Już zaczynałam wierzyć w ten raj...

— Ależ, moje dziecko, ten raj istnieje... Patrz, widzisz go przed sobą!... Fiakr, stój!

Powóz się zatrzymał. Gualaza podniosła oczy i oniemiała. Wioska na pochyłości góry, folwark, łąka, krowy, rzeczka, w oddaleniu kościół wśród kaskadów, wszystko tam było, nawet biała krowka, przyszyła faworyta Gualazy.

— A co, czy umiem malować? — spytał Rudolf z uśmiechem.

— Oóż to jest! Ale, mój Boże, to sen!...

— I cóż dziwnego?... Gospodyni jest moją mamką... dziś rano dałem

jej znać, że ją odwiedzimy... rysowałem z natury...

— Prawda, odpowiedziała Gualaza z głębokim westchnieniem.

F O L W A R K.

Folwark, dokąd Rudolf wioził Gualazę, znajdował się na samym końcu wioski Bouqueval, nieznannej, leżącej w cichym ustroniu o dwie mile od miasteczka Ecouen. Powóz przebył aleje drzew wiśniowych i jabłoni i zatrzymał się przy małych wrotach, napół ukrytych pod gęstą latoroślą winną.

— Jużśmy stanęli na miejscu — rzekł Rudolf.

W folwarku oczekiwano zapewne na Rudolfa, bo zaledwie woźnica otworzył drzwiczki pojazdu, wnet ukazała się na progu kobieta pięćdziesięcioletnia, w ubiorze, jaki zwykle noszą dostatnie gospodynie wiejskie z okolic Paryża i zbliżyła się z uszanowaniem do Rudolfa. Gualaza, zarumieniona, nie bez wahania wysiadła z powozu.

— Jak się masz, moja dobra pani George? — rzekł Rudolf. — Widzisz, jak dotrzymuję słowa?

I zapłaciwszy woźnicy, odprawił go do Paryża. Woźnica ten był niski, barczysty, a naciśnięty na oczy kapeluszy i podniesiony kofinierz od płaszcza zupełnie mu twarz zakrywały; zaciął konie i szybko odjechał.

— Po tak długiej drodze... odjeżdża nie zatrzymując się?... Co by to

znaczyło... pilno mu widać bardzo... — pomyślał Rudolf.

Gualaza niespokojna, prawie przestraszona, zbliżyła się do niego i szepnęła pocichu:

— Pan odesłałeś powóz... a moja gospodyni?... Muszę dziś wieczór do niej wrócić, inaczej posądziłaby mnie o kradzież...

— Przebac mi, moje dziecko, żem ci wcześniej nie powiedział, że już nie nikomu nie jesteś winna; zrzuć te brudne suknie... Dobra pani George da ci inne...

— Jakto, już nie wrócę do Paryża?... Pani mi pozwoli zostać?... Nie... to za wiele szczęścia.

— Szczęścia nigdy nie może być za wiele.

Ach! nie zwódź mnie, panie Rudolfie!

— Wierz mi moje dziecko, — odpowiedział Rudolf z uczuciem i powagą, — tak jest... jeżeli chcesz od dziś dnia możesz przy pani George prowadzić to życie spokojne, o którym marzyłaś.

Gualaza załamała ręce; zdziwienie, radość, wdzięczność malowały się na jej twarzy.

— Kto pan jesteś, panie Rudolfie? musisz być chyba aniołem — zawołała ze łzami.

— Moje dziecko, — odpowiedział Rudolf ze smutnym uśmiechem, — dużo cierpiełem i dlatego cierpiący mają we mnie opiekuna... (D. c. n.)

SALA TEATRU KAMERALNEGO
w poniedziałek, 12 bm.
odbędzie się

PIERWSZY WOJEWÓDZKI KONKURS SPIEWACZY zorganizowany przez red. „Słowa Częstochowskiego“

Pod wysokim protektoratem Pana Wojewody Kieleckiego JERZEGO PACIORKOWSKIEGO, oraz pod organizacyjnym patronatem piosł D-ra T. Biluchowskiego i Dyrektora Tow. Przyjaciół muzyki i Opery Narodowej w Warszawie profesora L. Baldwin-Ramulta.

POCZĄTEK PUNKTUALNIE O GODZINIE 20 ej.

Przedprzedaż biletów wstępu w cenie od 50 gr do zł. 3,— w księgarni W. Święcki i S-ka.

że za bezwzględnie nieściągające należy uważać zaległości w następujących przypadkach: faktycznego zwinienia przedsiębiorstwa i niemożność ściągnięcia zaległości od byłego przedsiębiorcy, śmierci płatnika lub emigracji na stałe, bez pozostawienia majątku, wystarczającego na pokrycie zaległości, niemożność ustalenia miejsca pobytu płatnika, nieposiadającego w kraju żadnego majątku, jeśli koszty egzekucyjne przewyższają należność.

Umarzanie nieściągalnych zaległości następuje z urzędu. Jednak w przypadkach, gdy ściągnięcie w drodze przymusowej zagroziłoby egzystencji gospodarczej płatnika następuje zasadniczo na skutek wniesionego przezeń podania.

Życia Legionu Młodych. Na wczorajszym zebraniu członków Legionu Młodych po zagajeniu komendanta mgr. W. Pikuli ciekawy referat o kwestii mniejszości w Polsce wygłosił p. K. Certowiczówna. Związek szkie obejmował całokształt zagadnień mniejszości narodowych w Polsce w ich historycznym rozwoju aż po chwilę obecną.

Nad referatem wywiązała się niezwykle ożywiona dyskusja, w której kolejno zabierali głos p.p.: mgr. Nagłowski, Grygosiński, Motłoch, mgr. Pikula, Talma, Kopulski i wielu innych.

Aktualja polityczno-gospodarcze omówił p. Kopulski. Odczytaniem rozkazów i komunikatów oraz wolnymi głosami zebranie zakończono o godzinie 21.

Państwowa odznaka sportowa. Miejski Komitet W. F. i P.W. przeprowadza w bież. sezonie letnim próby o P. O. S., dostępne dla członków organizacji, stowarzyszeń, klubów jak również niestowarzyszonych (mężczyzn od lat 15, kobiety od 17). Próby odbywać się będą w każdą sobotę począwszy od dnia 17 bm. na stadionie im. Marsz. Piłsudskiego ul. Pułaskiego 2 od godz. 15 ej min. 30. Zgłoszenia do prób P. O. S. przyjmuje sekretariat Komitetu W. F. i P.W. — Magistrat (oficyna II piętro) codziennie w godz. 10—14.

Informacje i formularze do zgłoszeń zbiorowych (wzór Nr. 2) można otrzymać w sekretariacie Komitetu W. F. i P. W. w wyżej podanych godzinach. Zaprawa do prób P. O. S. odbywa się na boisku miejskim przy ul. Olsztyńskiej w piątki — dla mężczyzn, a w soboty dla kobiet w godz. 17—19.30. A więc wszyscy do próby o P. O. S. — oto hasło dnia.

Wywrotowcy przed sądem. Na wokandzie sądu okręgowego znalazły się wczoraj dwie sprawy komunistyczne.

W pierwszej sprawie jako oskarżony stawał 21-letni Stefan Pietras, który 14 kwietnia r. b. na Rynku rozrzucał ulotki komunistyczne.

Sąd skazał „technika” komunistycznego na 1 rok więzienia.

W drugiej sprawie zasiedli na ławie oskarżonych Nikodem Leszczyński i Stanisław Wolbiś, oskarżeni o to, że 3 kwietnia r. b. rozrzucał ulotki komunistyczne wśród bezrobotnych, znajdujących się przed gmachem Urzędu Pośrednictwa Pracy. „Corpus delicti” Wolbisia stanowiło 300 odezw komunistycznych znalezionych przy nim w czasie rewizji, zaś Leszczyńskiego — paczka ulotek, którą Leszczyński, widząc zbliżających się wywiadowców, porzucił na ulicy.

Wyrokiem sądu obaj oskarżeni skazani zostali po 1 roku więzienia.

Odczyt w Rakowie. Dziś w piątek dn. 9 bm. w sali „Sokoła” w Rakowie p. Wł. Kurkowski sekretarz miejscowego oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej wygłosi o godz. 19 odczyt p. t. „Morze i kolonie dla Polski.”

Przeprowadzić rewizję cen żywnościowego. W chwilowe zwyżskowanie cen produktów rolnych uległo zatamowaniu i obecnie giełda notuje stan depresyjny. W związku z tem należałoby przeprowa-

Kto szanuje swa garderobę i
bieliznę oddaje ją do naj-
lepszego pralni,
jaka jest

Stella
Illustra

Lwów. Filja Częstochowa, ul. Wilsona 2, róg Alei Nr. 14

Do wynajęcia O. W. P.

Oferta taka, mówiąc językiem oficjalnym, „zaistniała” we właściwym czasie i do właściwych skierowana została ręką przez ręce właściwe, w myśl przysłowia „swoją do swego”. Pan Cardini poseł rozpałił się, roznamietnił: Mussolini, Hitler to przy mnie... Et, szkoda gadać! Pan Cardini okrzykiem samego Dmowskiego przelezie i obwiepolskie hufce zbrojne na podobój Polski powiedzie.

Jako się rzekło oferta złożoną była i ochoczo przyjęta: „chade-endeceja” spółka z nieograniczoną bezczelnością.

Oczywiście pan Cardini na czele i jego przyboczny „obroźny”, najniższa latorośl rodu Chadzińskich, witosowe imię dziedzicząca i poboczni kalibru wszelkiego endececzyny januszeuśkie, wło-

sińskie i obwiepolska halastra. Pogadali, opili, ubili interes sprośny i myślą społeczeństwo zbalamucie podolą. Dobrane towarzystwo i władzy jak „kania” wody złaknione i lokal zgola odpowiedni mające, jako że wyszynik wódki w takich razach jest „konieczny”. W tym „koniecznym” lokalu, w godzinach od trunkowości wolnych, w nocnych, bo konspiracja ciemnego tła wymaga, godzinach narady wiedzy chade-endeceja i przeferbowany obwiepol z nowomianowanym Chadzińskim, obroźnym i przybocznym posła Cardiniego. Wesole to zebranie i głośnie rozprawę, bo i dziewczęta róż barwny politykę obwiepolcom umila.

Jako się rzekło: był do sprzedania O. W. P. Pan Cardini poseł kupił go ochoczo.

Strajk to nie urlop.

WARSZAWA. (Tel. własny). — W związku z wypadkami łamania umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym i zaliczania czasu strajku do urlopów interwenjowała u głównego Inspektora Pracy, p. inż. Klotta delegacja Związku Włókienniczego. W skład delegacji wchodził poseł Antoni Piekarski. Wynikiem interwencji było wydanie okólnika przez Główną Inspekcję Pracy, który wyjaśnia, że czas trwania strajku w żadnym wy-

padku nie może być traktowany jako urlop i nie może pozbawiać strajkującego prawa do pełnego wykorzystania okresu urlopowego. Okres strajkowy należy raczej traktować jako okres choroby i należy przesunąć obliczenia przepracowanego czasu o tyle tygodni, ile trwał strajk i na tej podstawie ustalać długość urlopu. Inż. Klott zapewnił delegację, że rząd dołoży wszystkich starań, by umowy zbiorowe były dotrzymane.

dział rewizję cennika żywnościowego, zwłaszcza spowodować obniżkę cen chleba do ceny kalkulacyjnej 30 gr. za kilo (obecnie 33 gr.) oraz ceny obiadów w restauracjach. Również, o czym pisaliśmy niejednokrotnie, obniżyć należy cenę wody sodowej, której szklaneczka kosztuje aż 5 gr., co w porównaniu z ceną mleka stanowi bezprzykładny wyzysk. Apel ten kreślił pod adresem miejskiej komisji cennikowej.

Baczność, częstochowscy radjostuchacze! Dziś w czwartek o godz. 20 Polskie Radio w Warszawie nadawać będzie utwór muzyczny cennego i zasłużonego profesora i kompozytora p. Edwarda Makoszy, p. t. „Oczepiny na Kujawach”. A więc baczność częstochowscy radjostuchacze.

Buduj z betonu! W najbliższych dniach w parku Staszica, w gmachu muzeum otwarta zostanie wystawa — pokaz pod hasłem: Buduj z betonu. Wystawa obejmie wyroby cementowo-betonowe oraz maszyny do wyrobów cementowych.

Na tle zarobków. W ub. sobotę robotnicy, zatrudnieni na planacjach miejskich w liczbie 71 osób, otrzymali wypowiedzenie pracy z tem, że po upływie 14-dniowego terminu wypowiedzenia pracować będą przez 3 dni w tygodniu. Dotychczas robotnicy pracowali przez 6 dni w tygodniu.

Wczoraj w lokalu ZZZ. odbyło się w związku z tem zebranie informacyjne. Przewodniczył p. Gładysz. Szczegółowe sprawozdanie z odbytej konferencji przedstawiciele ZZZ. z magistratem — złożył poseł Piekarski. Jak wynika ze sprawozdania, magistrat odmówił c-fnięcia wypowiedzenia.

W wyniku zebrania uchwalono zwrócić się ponownie do komisarza Mazura o uchylenie wypowiedzenia. W wypadku, gdyby magistrat zajmował nadal stanowisko odmowne, robotnicy rozpoczną strajk.

Strajk w przemyśle budowlanym zlikwidowany. Trwający od szeregu dni strajk w przemyśle budowlanym został wczoraj po konferencji w inspektoracie pracy zlikwi-

dowany i w dniu dzisiejszym rozpoczęła się normalna praca.

Na konferencji wczorajszej podpisana została umowa zbiorowa na czas nieograniczony. Ustalono, że placu malarzy i cieśli, zatrudnionych przy rozpoczętych już budowach wynosić będzie 90 gr. na godzinę, zaś przy budowach, które dopiero zostaną rozpoczęte — 1 zł. na godzinę.

Z teatru kameralnego. Dziś, w czwartek po raz 6 ty znakomita sztuka Passeur: „Ta, która sobie kupiła męża”, z Haliną Gallową w postaci tytułowej. — Początek o godz. 20.15.

W przygotowaniu krotoczwila studentka W. Smólskiego p. t. „Błędny bokser”. Premjera w przyszłym tygodniu.

Wypadek, czy zamach samobójczy? Wczoraj, o godz. 16 tej na torze kolei herbsko-kieleckiej znaleziono w stanie silnego omdlenia Celinę Glińską, zam. we wsi Wielki Bór. Natychmiast przewieziono nieszczęśliwą do szpitala Najśw. Marji Pan ny, gdzie stwierdzono u niej złamanie obojczyka i ogólne potłuczenie ciała.

Ponieważ ze względu na stan zdrowia nie udało się od ofiary uzyskać żadnych wyjaśnień, niewiadomo narazie czy mamy tutaj do czynienia z nieszczęśliwym wypadkiem czy z zamachem samobójczym.

Stan zdrowia Glińskiej nie jest groźny.

10-letnia dziewczynka ofiarą ohydny gwałtu. Między wsiami Rembielice Królewskie i Wilkowiecko w naszym powiecie miał miejs-

ce, ohydny wypadek zwyrodnienia, ofiarą którego padła 10 letnia dziewczynka.

Powracała ona około godz. 16 w towarzystwie 2 młodych koleżanek do Wilkowiecka. Gdy dziewczynki znalazły się koło lasu, z poza drzew wyskoczył jakiś osobnik, który rzucił się na dziewczęta i starszą z nich, 10 letnią zatrzymał. Towarzyski jej zdołały zbiec. Nędznik wciągnął swą ofiarę do lasu i tam dopuścił się na niej ohydny gwałtu.

Po przybyciu do domu ofiara zwyrodnialca opowiedziała o dokonanej zbrodni rodzicom, którzy zawiadomili posterunek policji w Popowie.

Wszczęte przez policję poszukiwania doprowadziły do ujęcia zbrodniarza, którym okazał się 21-letni Piotr Polus, zam. we wsi i gm. Opatów. Polus przyznał się do winy. Zwyrodnialca przewieziono do Częstochowy i osadzono z polecenia sędziego śledczego w więzieniu na Zawodziu.

Władysław Walter w Częstochowie. W sobotę 10 b. m. o godz. 20.30 i w niedzielę 11 b. m. o godz. 17 i 20.30 w sali teatru „Odeon” wystąpi doskonały komik polski, ulubiony gawędziarz „rozmaitości” „Polskiego Radja”, znany z filmów „Ułani, ulani” i „Pod Twoją Obronę” Władysław Walter na czele zespołu wybitnych artystów scen stołecznych: Jadwigi Bukojemskiej, Barbary Relskiej, Konrada Ostrowskiego, Jerzego Klimaszewskiego i Władysława Miszczaka. Pierwszy program obejmuje 18 numerów przebojowego programu.

Należy wierzyć, że wieczory doskonałego artysty na czele doborowego zespołu cieszyć się będą wyjątkowo powodzeniem, tembardziej że całkowity dochód z przedstawień przeznaczony jest na rozbudowę osiedla przy kolonii letniej gimn. państw. im. Sienkiewicza w Kamienicy Polskiej.

Z powodu wyjazdu sprzedam maszynę do wyrobu dachówki cementowej typu „Alfa” z 400 płytami w dobrym stanie cena niska Wiadomość: Kulejewski Krzepice. 479—3

W niedzielę 4 czerwca 1933 r. na stacji Blachownia lub w pociągu do Częstochowy z inął portfel z książeczką woj-skową dowodem osobistym i legitymacją Związku Strzeleckiego i innymi dowodami opiewającymi na imię Miszczaka Zygmunta, ul. Piastowska. Łaskawego znalazce uprasza się o zwrot za nagrodą.

Zgubiono legitymację P. U. P. P. na imię Marjan Szczerba.

Z RADOMSKA.

— **Statystyka chorób zakaźnych i zgonów.** W ub. tygodniu lekarz powiatowy zanotował 35 wypadków zasilających na choroby zakaźne, w tem na jaglicę — 30, na płonicę — 3, na gruźlicę — 1 i na błonicę — 1. Z tego w mieście zanotowano — 6, a w powiecie 29 wypadków.

Statystyka zgonów za ubiegły kwartał przedstawia się następująco: ogółem w mieście i powiecie zanotowano 868 wypadków zgonów. Mężczyzn zmarło 420, a kobiet 448, w tem niemowląt do jednego roku życia 226.

— **Kłótnia powodem śmierci.** We wsi Piaski miał miejsce niezwykle wypadek śmierci. Wojciech Rachwałik w czasie kłótni z sąsadem o łąkę, upadł na ziemię i zmarł. Jak wykazała sekcja zwłok, zmarły cierpiał na chorobę serca.

Popierajmy LOPP.

Zarząd Gminy Wyznan. Żydowskiej

wzywa wszystkich płatników na rzecz gminy wyznaniowej, by w terminie do dnia 10 czerwca wpłacili składki za rok 1933, w przeciwnym bowiem razie zmuszony będzie wdrożyć egzekucję, która będzie związana z kosztami obciążającymi płatników.

Radomsko, dnia 2.VI.1933 roku.

Przewodniczący Zarządu (—) M. Berger.

Jubileusz Okręgowego Tow. Rzemieślniczego w Częstochowie.

W czasie ub. świąt Częstochowskie Okręgowe Towarzystwo Rzemieślnicze obchodziło 25 letni jubileusz istnienia. Uroczysty obchód połączony został z wojewódzkim zjazdem przedstawicieli rzemiosła chrześcijańskiego i zgromadził przeszło 100 delegatów z kraju oraz licznych przedstawicieli izb rzemieślniczych.

Z przed lokalu Towarzystwa o godz. 9 rano wyruszył pochód, w którym niesiono kilkadziesiąt sztandarów i chorągwi cechowych i skierował się na Jasną Górę, gdzie przed ołtarzem w krągankach mszę św. odprawił ks. dr. Tomalka. Okolicznościowe kazanie wygłosił J. E. ks. biskup Kubina, udzielając jednocześnie zgromadzonym arcybiskupskiego błogosławieństwa.

Po odśpiewaniu „Boże coś Polskę” pochód udał się przed mogiłę Nieznanego Żołnierza, gdzie prezes Jarzębiński złożył wieniec. O godzinie 11 w południe w lokalu Towarzystwa pod przewodnictwem naczelnika wojewódzkiego wydziału przemysłowego w Kielcach, inż. Zagrodzkiego odbyło się uroczyste posiedzenie w czasie którego wygłosili przemówienia: starosta Eustachiewicz, komisarz miasta Mazur, senator Wicechowicz, poseł dr. Bilachowski, prezes Izby Rzemieślniczej w Kielcach Balcer, prezes Straży Ogn. J. Kon, prezes warsz. Izby Rzemieślniczej Mencil, prezes Tow. Rzemieślniczych Burczyński, przedstawiciel częst. Stow. Kapców Orłowski, przedstawiciel izby Przemysłowo-Handlowej w Sosnowcu Wilkoszewski oraz w imieniu młodzieży uczeń szkoły rzemieślniczej.

W powodzi depesz, nadesłanych z okazji uroczystości wyróżniała się depesza Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

Dalszym punktem uroczystości jubileuszowych była dekoracja 10 członków Towarzystwa żetonami za długoletnią owocną pracę w Towarzystwie. Żetony otrzymali pp.: Braksator, Piechocki, Rajszys, Rzykiecki, Pawłowski, Saliwacki, Błaszczak, Grot i Małczyński. Niezależnie od tego honorowymi odznakami udekorowano ks. Jakowskiego, dyr. Płodowskiego, K. Plucika, prezesa Tow. St. Jarzębińskiego, ś. p. J. Więclawskiego i A. Musiała za pracę i zasługi dla rozwoju Towarzystwa.

W godzinach popołudniowych goście zwiedzili szkołę rzemieślniczą przy Al. Wolności oraz bursę dla uczniów przy ul. Biegańskiego, a wieczorem wzięli udział w skromnym przyjęciu towarzyskim w lokalu Towarzystwa.

Drugi dzień uroczystości, który poświęcony był również obradom wojewódzkiego zjazdu rzemieślniczego, rozpoczął nabożeństwem w katedrze, odprawionym przez ks. prał. B. Wróblewskiego.

Po nabożeństwie w sali Straży Ogniowej rozpoczęły się obrady. Na estradzie ustawiono 26 sztandarów cechowych.

W imieniu Okr. Tow. Rzemieślniczego zabrał obrady prezes p. Stefan Jarzębiński, zapraszając na przewodniczącego prezydenta Izby Rzemieślniczej w Kielcach p. E. Balcera. Przy stole prezydalnym w charakterze asesorów zasiadli: przedstawiciel województwa kieleckiego inż. Zagrodzki, starosta częstochowskiego ref. F. Jaworski, poseł dr. T. Biluchowski, dyr. Płodowski, mgr. Wójtowicz, prezes A. Mencil, prez. Chrz. Zw. Rzem. J. Mencil, dyr. W. Proszowski, dyr. Kiel. Izby Rzem. G. Axentowicz, v. prez. Piotr Michałowski, prez. pozn. Izby Rzem. inż. Namysł, prez. W. Burcicki, radca J. Drabikowski, prezes Zw. Cechów w Kielcach Stan. Lorens, Adolf Dworakowski, prez. Leon Krupski, prez. M. Piotrowski, prezes K. Plucik, A. Braksator, radca St. Korczak, prezes Szafranski, Wincenty Piotrowski.

Pióra sekretarzy trzymali p.p.: st. ref. Kieleckiej Izby Rzem. Korsak, Ka-

zimierz Moszczak i Konstanty Chałupnicki.

Po odczytaniu sprawozdania z działalności za okres 25 lat, pierwsze przemówienie powitalne w imieniu nieobecnego wojewody kieleckiego wygłosił inż. Zagrodzki. W imieniu starosty częstochowskiego powitał uczestników zjazdu st. ref. F. Jaworski.

Przed rozpoczęciem obrad wybrano komisję redakcyjną dla opracowania rezolucyj zjazdowych. W skład jej weszli pp.: G. Axentowicz, St. Jarzębiński, dyr. Bartoszewski, K. Miszczak, T. Smolucha, St. Lorens, Wł. Proznowski i inż. E. Namysł.

Pierwszy dłuższy i dobrze opracowany referat n. t. „Rzemiosło a społeczeństwo” wygłosił instruktor korp. rzem. mgr. Wójtowicz, drugi „orga-

KIEDY SKONCZY SIĘ KRYZYS?

„Mosgorsprawka”—poradnia informacyjna w Moskwie. Instytucja ta ma za zadanie udzielanie wyjaśnień na pytania sowieckich obywateli. Pytać wolno każdemu i o wszystko, a żadne pytanie nie pozostanie bez odpowiedzi. Pożyteczna instytucja.

— Kto jest autorem Odyssei?

— Gdzie są największe hodowle trufli?

— Kiedy będzie ukończony kanał „Wołga—Moskwa”?

„Mosgorsprawka” w Moskwie zdążyła zdobyć sobie tysiące klientów. Trzeba przyznać, że daje odpowiedzi jasne i wyczerpujące, czem zachęca klienci domagają się coraz nowych filij. Otrzymuje ona dziennie z najdalszych zakątków wyspy Kameczki, z osad stepowych Kirgizów, a nawet z zagranicy tysiące listów. Odpowiedzi udzielane są natychmiast, nawet w tym wypadku, jeśli nie dołączono znaczka na odpowiedź.

Niektóre wątpliwości patentów wprawiają w kłopot nawet wszechwiedząca „Mosgorsprawka”. Np. inter-

nizacje gospodarcze rzemiosła”—prezes pozn. Izby Rzem. inż. E. Namysł, trzeci kolei o doksztalceniu zawodowym w rzemiosło p. A. Mencil, o nowelizacji prawa przemysłowego mówił dyr. Kieleckiej Izby Rzem. mgr. Axentowicz. Ostatni przemawiał p. W. Proznowski, omawiając rzemiosło jako czynnik równowagi społecznej i gospodarczej.

Wspólnymi zdjęciami pamiątkowymi zakończono przedpołudniowe obrady.

Po przerwie otwarto dyskusję nad wygłoszonymi referatami. W której kolejno zabierali głos pp.: Berghauzen, radca Korczak, Musiał i T. Kiser.

Po uchwaleniu programowych rezolucyj i wystosowania depesz holdowniczych do Prezydenta Rzplitej prof. Mościckiego oraz do Marszałka Piłsudskiego, odśpiewaniem „Roty” o godz. 21 zjazd zamknięto.

pelowano z Kalifornii: „czy stan piatiletki istnieje naprawdę”, albo z Anglii: „Jaka religja jest w ZSRR. panu jąca?”. Odpowiedź równie trudna, jak na pytanie rdzennego mieszkańca Bolszewii: „Gdzie i kiedy wykryto pierwsze mrówki jaskiniowe”.

„Mosgorsprawka” służy zresztą nie tylko jako źródło informacyjne; oddaje też nieocenione usługi administracji rządzącej.

Kto nie może sam się uporać z czynnościami biurowymi, płaci 20 rubli miesięcznie „Mosgorsprawce” i ma za to prawo przekazywać telefonicznie zlecenia wykwalifikowanej sekretarce. Setki „towarzyszów-dygnitarzy” korzysta z tego dobrodziejstwa.

Jakże u nas przydałaby się taka poradnia informacyjna! Na 100 pytań 99 brzmiałoby przedewszystkiem: Kiedy skończy się kryzys?

Nie, takiego pytania niktby nie zadał. Bo po co, toby na nie odpowiedział i jak? Mimo to przydałaby się nam bardzo taka poradnia informacyjna.

Z KRAJU.

— **ZWIERCIADŁO NĘDZY.** W Radomiu otwarta została wystawa chałupnicza, zorganizowana przez polskie Towarzystwo polityki społecznej. Jest to wystawa ruchoma, która objeżdża wszystkie większe ośrodki miejskie w kraju. Znajdujące się na wystawie tablice i ekspozyty dają obraz niedoli, jaką cierpi polskie rzem. chałupnicza.

Okazuje się, że czeladnik krawiecki zarabia około 20 do 25 gr. za godzinę pracy, a w Brzezinach pod Łodzią zarobki rozpoczynają się już od 7 gr.

Chałupnicy zegarmistrzowscy pobierają za swą żmudną pracę około 20 gr. za zmontowanie jednego zegarka, a trzeba dodać, że pracownik wykwalifikowany może zmontować najwyżej 12 zegarków na dobę.

Równie źle wynagradzana jest praca przy wyrobie kłódek. Według stawek zarobkowych, obowiązujących w Świątnikach wykwalifikowany ślusarz pracujący po 15 godzin na dobę zarabia 4 do 6 gr. na godzinę.

Szwaczka chałupnicza dostaje od hurtownika za uszyte koszuli 12 gr., za uszyte kaletonów 5 gr. Za godzinę pracy przy mozolnym zawodzie koronkarskim chałupnik dostaje około 10 gr.

Za barwne ubranko ulańskie dla dzieci chałupnik dostaje 3 zł. W sklepie takie ubranko kosztuje 12 zł. zarobki w zawodzie zabawkarskim sięgają aż 30 gr. za godzinę pracy.

Zarobki chałupników garncarskich, zgrupowanych przeważnie w województwach wchodnich, nie przekraczają 5—10 groszy za godzinę pracy...

Wystawa chałupnicza otwiera więc oczy na nędzę świata pracy. Chałupnicy polscy przy obecnych zarobkach zmuszeni są żyć w warunkach nieomal pierwotnych ludzi.

ZE ŚWIATA.

— **BANKIER JÓZEF HARRIMAN Oskarżony o 14 oszustw podatkowych.** Niezwykłe zainteresowanie w całych Stanach Zjednoczonych wywołał proces wytoczony przez prokuratora znanemu potentatowi bankowemu Józefowi Harrimanowi. Proces ten, w związku z śledztwem prowadzonym przez komisję Senatu przeciw Morganowi, uważany jest za dalszy ciąg oczyszczenia amerykańskiego świata bankowego z elementów nieuczciwych. Harriman został oskarżony o oszustwa podatkowe przez co skarb państwa poniósł szkodę na sumę około 600 000 dolarów.

Wczoraj rozpoczął się sensacyjny proces. Prokurator odczytał akt oskarżenia, przyczem w 14 wypadkach stwierdził fakty fałszowania ksiąg oraz dokumentów, dla wykazania mniej szego zysku niż rzeczywisty.

Wobec olbrzymiego materiału, jaki zawiera akt oskarżenia, następne posiedzenie sądu wyznaczono na 19 czerwca b. r.

— **GOERING—WYROCZNIA, KTO JEST ŻYDEM?** Adjutant Hitlera, kapitan Goering, przyjmuje w zastępstwie szefa grubą rybę finansjery niemieckiej, bankiera Goldschmidta.

I z wyglądu i z nazwiska finansista jest przednim typem semity. Mimo to Goering wita go w lansadach: ma dostarczyć rządowi gotówki.

— Czy można liczyć, że rozpocznie pan akcję dla podtrzymania nadwątłych zasobów naszej ojczyzny?

Bankier nie wierzy własnym uszom:

— Skądże ten zaszczyt mnie—żydowi?...

— Nie pańską rzeczą jest wyrokować, czy pan jest żydem, lub nie — irytuje się Goering—wystarczy, że ja to uczynię.

Sprzedaj wyrobów Fabryki

„ŻYRARDÓW”

i innych

MARJA GARBCÓWNA

RADOMSKO,

Reymonta Nr. 1.

POLECA:

kołdry, kapy, firanki, ręczniki, serwety, płótna, oraz wyroby przemysłu ludowego.

Co usłyszymy dziś przez Radio?

WARSZAWA 9 czerwca

10.30 Transmisja z teatru Wielkiego. 11.40 Codz. Przegląd Prasy Polskiej 11.50 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komun. lotniczej. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Program na dz. bież. 12.10 Płyty gramof. 13.10 Kom. P. I. M. 15.10 Komun. Państw. Inst. Ekspert. 15.15 Kom. gosp. 15.25 Chwilka lotnicza i przeciwigazowa. 15.30 Chwilka morska i kolonialna 15.35 Płyty gramofonowe. 16.25 Przegląd wydawnictw periodycznych. 16.40 Odczyt z cyklu „Krajoznawstwo i turystyka” pt. „Krajoznawcy i krajoznawcy”, wygł. inż. H. Służewski. 17.00 Koncert w wyk. erk. Dętej Zw. Zaw. Muzyków Rz. P. pod dyr. A. Bromke. 17.55 Program na dz. nast. 18.00 „Akademickie Koło przyjaciół Stanów Zjednoczonych. 18.10 Płyty gramofonowe. 19.00 Rozmaitości. 19.20 „O Inie i welnie”, wygł. inż. St. Mierczyński. 19.30 Feljeton. 19.45. Pras. Dz. Radj. 20.00 Konc. symf. w wyk. erk. P. R. 22.00 Feljeton literacki. 22.15 Płyty gramof. 22.55 Kom. meteor. Główn. Wojsk. St. Meteor. dla komun. lotn. i komun. policyjny. 23.00 Muzyka taneczna.

Biuro Dzienników i Ogłoszeń

„RENOMA”

wł. MARJAN ŻUKOWSKI

Częstochowa, Aleja Nr. 21, tel. 448.

PRZYJMUJE: Ogłoszenia do wszystkich

pism krajowych i zagranicznych.

POLECA: Dzienniki i czasopisma krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJE: Wyroby tytoniowe, papierosy, oraz znaczki stemplowe, pocztowe, weksle i t. p.

OBSŁUGA SZYBKĄ I SOLIDNĄ.

Kancelaria Biura „POLONJA”

w Częstochowie, Aleja Wolności 19

(lewa oficyna, parter).

ZALATWIA wszelkiego rodzaju sprawy administracyjne, sądowe, skarbowe, komunalne i prywatne.

PISZE: podania, prośby, rekursy i zażalenia do wszelkich władz i urzędów.

Specjalny dział windykacyjno-egzekucyjny (wekslowy).

ZĘBY, korony, mostki, — wprawia

LEKARZ-DENTYSTA

Unikajcie partaczy dentystycznych!

gdyż im niewolno dotykać się pacjentów

(Dz. Ust. Nr. 54 poz. 476)

Broszurę wyjaśn. — otrzymać można w księgarniach,

w Administracji pisma „Czystość” lub od autora Le-

karza-Dentysty MICHAŁA GREJNIECA w Częstochowie, Aleja Najśw. Panny Marii (I Aleja) nr. 10.

Zakład rozpoznawczo-leczniczy

pod kierownictwem

Dr. med. **Arnolda Brama**

w Częstochowie,

Al. Wolności 10 (dawn. ul. Kościuszki).

Badanie chorego łącznie z prześwietleniem zł 10.

Nr. E. 793 i 798-33.

Ogłoszenie.

Komornik II rew. Sądu Grodzkiego w Częstochowie JÓZEF SOLARCZYK, zam. w Częstochowie, przy ul. Gen. Dąbrowskiego Nr. 12 ogłasza, że w dniu 9 czerwca 1933 roku od godz. 10-ej zrana w Częstochowie, przy ul. Narutowicza Nr. 19-23, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości należących do Firmy „Wiąz”, mianowicie: gryzarki do obróbki drzewa, heblarki, piły tarczowej, 5 warsztatów stolarskich, piły taśmowej z wyrówniarką maszyną żelazną do obróbki drzewa i motoru elektrycznego 13-to konnego firmy A.B.C. Cieszyń, ocenionych na zł. 5.250.

Dnia 5 maja 1933 roku.

Komornik Sądowy: J. Solarczyk

Składajcie ofiary na bezrobotnych!

BEZPŁATNE OGŁOSZENIA: Przed tekstem 40 gr. za wiersz mm., nadesłane, w tekście i za tekstem 30 gr., — tabelaryczne 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. Najmniejsze 1 zł. — Bezrobotni i poszukujący pracy korzystają z 50 proc. ulgi przy zamieszczaniu ogłoszeń drobnych. — Wszelkie komunikaty przesłane do redakcji bezrobotnych umieszczane są bezpłatnie.

Redaktor odpowiedzialny Józef Wolnicki.

Druk. M. Świątek, ul. Najśw. Marii Panny Nr. 63. Tel. 80 i 7-99

Wydawca: „PRASA” Sp. z o. o.